

MAZİDE KALAN

Bazı kapılar vardır... kimseye ait olmayan. Belki de çoktan unutulmuş bir anahtarın ucunda sallanır, ya da hiç kilitlenmemiştir ama açmaya yeltenen çıkmamıştır yıllardır. Ben o kapıyı açtığımda, önce sessizlik karşılamıştı beni. Sonra tozun içinden sızan bir güneş çizgisi. Küf kokusu ile karışık eski kitapların zamana direnmiş kokusu. Adımlarımın yere değdikçe çıkardığı sönük yankı.

Burası, okulun arka bloğunda kimsenin uğramadığı arşiv odasıydı. Hakkında sadece söylentiler duymuştum: zamanında mezun olmuş öğrencilerin belgeleri, unutulmuş karne dosyaları, yıpranmış diplomalar... belki de artık kimsenin hatırlamadığı defterler...

Rüzgâr, kapının arkasından hafifçe sızıyor ve duvarda sararmış bir okul panosunu titretiyordu. İçeriye girdiğimde, nereye bakacağımı bilmiyordum. Rafların çoğu doluydu ama öylesine gelişigüzel yığılmıştı ki, kitap mıydı, yoksa sadece boş klasörler mi, ayırt etmek mümkün değildi. Sol üst rafta, kapakları hafifçe kıvrılmış, kenarları kararmış bir defter dikkatimi çekti. Üzerinde hiçbir yazı yoktu. Ne bir isim, ne bir tarih... sadece iç kapağında bir okulun mührü:

Çayeli Ahmet Hamdi İshakoğlu Denizcilik Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi.

İçini açtım.

İlk sayfa bomboştu. Ama ikinci sayfanın sol alt köşesine ince uçlu bir kurşun kalemle yazılmış tek bir kelime vardı:

“Alay.”

Yavaşça çevirdim sayfaları. Kimi sayfalarda yazılar vardı, bazıları silinmiş gibiydi; bazılarıysa sadece birkaç kelimeyle bırakılmıştı yarım. Ama anlatılanlar, zamanla değil duyguyla eksilmiş gibiydi. Her sayfada bir hatırlayış, bir içe dönüş, bir suskunluk saklıydı. Satır aralarında dolaşan bir öğrencinin adımları gibi... ne çok koşuyor, ne de tamamen durmuş. Ama hep bir şeyin kıyısında bekleyen bir sessizlikle yazılmıştı.

O gün orada, tozlu rafların arasında bulduğum bu defter; kimsenin sahiplenmediği ama birinin yıllarca içinde sessizce yaşadığı bir hayatın iziydi. Ve ben, bu izleri takip etmeye karar verdim.

9. Sınıf – Başlangıç

Pandemiydi.

Kalabalıklar sessizleşmiş, insanlar birbirine mesafeli bakar olmuştu. Ama bazı öğrenciler vardı ki... mesafe onlara doğuştan gelmişti. Sessizlikleri sonradan öğrenilmiş değildi; sanki ilk teneffüs zilinden itibaren içlerinde taşıdıkları bir şeydi bu. İşte o yıl, adı “Alay” olan biri de okula başlamıştı.

Rize'nin Çayeli ilçesinde, bir denizcilik lisesinin sabah töreninde, herkes ceketini düzelterek kravatını kontrol ederken; o, omzunu hafifçe sıkan rüzgârın farkında gibiydi. Gömleği ütülü, ayakkabısı cilalıydı ama gözlerinde bir uzaklık vardı.

O sabah tören alanında, kalabalığın içinde, biri onu gösterip şöyle demişti:

“Duruşa bak, bundan adam olur.”

Belki bu cümle yıllar sonra unutulacaktı ama deftere yazılmıştı işte. Sade, kelimesiz, ama ağır.

Sınıfına ilk kez girdiğinde duvara en yakın sırayı seçmişti. Ön sol köşe. Her yeni sınıfta, hep aynı köşe. O sıra ona sanki “burası senin sessizliğin” demişti yıllar önce. Yanına oturan kim olursa olsun, o pencereye en uzak, duvara en yakın o tarafta kalmayı seçti. Bir defterini açar, kalemini çıkarır, öylece otururdu. Ders başlamadan önce hazırlık yapar, bazen de sadece gözlerini sınıfın boşluğuna bırakırdı. Tenefüslerde çok konuşmazdı. Ama herkes farkındaydı: o çocuk derslerde hep hazırdu. Soru sorulduğunda elini kaldıran ilk oydu. Cevabı bilen hep oydu. Ve bazen, o cevaplardan sonra sınıftan fısıltılar yükselirdi:

“Yine o cevapladı...”

“Einstein konuştu.”

O gülmezdi. Ama tebessüm ederdi. Bazı tebessümler vardır, içten değilmiş gibi duran ama sessiz bir savunma olan... işte onunkisi oydu.

O yıl dersler seyrekkti. Pandemiden dolayı öğrenciler bölünmüştü. Ama o, her açılan fırsatta okuldaydı. Sadece ders için değil... o duvarlar, o koridorlar, o kalın mavi kapılar arasında bir aidiyet hissediyordu sanki. Okulun kantininden tost yediği günler azdı. Evden getirdikleriyle yetinir, öğle arasına kadar dayanırdı. Ve o yıllar, kimse fark etmese de bir öğrencinin içini işleyen ilk hatıraların temelini attı.

Ve şimdi... bu defterin sayfalarında, o hatıralar bir bir karşıma çıkıyordu.

Bazı sınıflar insanın hayatında yalnızca duvarlarla çevrili alanlar değildir. Onlar birer yön tabelasıdır, bazen sessizce bir dönemeçtir. İşte o yıl, defterin sayfalarında anlatılanlara göre... Alay, bir kararın eşliğindeydi. Ve o karar, yalnızca eğitimle ilgili değildi. Hayatla ilgiliydi.

10. Sınıf – Gemi Makinaları Sessizliğinde Bir Başlangıç

Yıl değişmişti ama çocuk aynıydı. Sadece biraz daha derin bakıyordu artık. Biraz daha sessizdi. Sanki sesi bir yerlere bırakmış, yanına yalnızca bakışlarını almış gibiydi. 10. sınıfa başlarken defterin satır aralarında fark ettiğim ilk şey buydu: Alay, artık sadece dinlemiyor, düşünüyordu da.

O sabah yine yağmur vardı. Rize'nin sabahları hep biraz erken başlar, biraz geç uyanırdı. Gökyüzü uykusunu tamamlamadan okula varırdı bu şehirde öğrenciler. Ve işte o sabah, Alay da yağmurlu taş sokaklardan yürüyerek geldi. Üzerinde denizci okul kıyafeti: takım pantolon, kravat, ceket... Kravat biraz gevşek, ceket biraz büyük, ama taşıyışı dimdikti. Kundura ayakkabılar ıslanmış, sesi koridorda yankılanmıştı.

Sınıf kapısına geldiğinde durdu. Kapının solundaki sıraya göz gezdirdi. Her zamanki yerinde bir boşluk vardı. O boşluğun adı artık belliydi: Berkay Alay. Her sene yer değişse de o, hep aynı yerde otururdu. Duvara yaslı, sınıfın girişini gören ilk bakışta. Kendini saklayan değil, kendine en yakın duran yerdeydi. Sanki sınıfı değil de, kendi içine açılan bir kapıyı bekliyordu.

10.sınıf...

Artık herkes bir alana yönelmişti. Kimi güverte, kimi makine... Ama Alay'ın tercihi kolay olmamıştı. O seçimi yalnızca kendisi yapmamıştı. Bir gün, babaannesiyile yaptığı kısa bir konuşma hâlâ defterin satırlarında duruyordu:

“Deniz kötü,” demişti kadın. “Ama bir gün dönersin. Makine öyle değil... İster gemide çalış, ister karada. Her yerde lazım o bilgi.”

O konuşma kısa sürmüştü ama kararı şekillendirmişti.
Ve böylece Alay, Gemi Makinaları Bölümü'nü seçmişti.
Bu tercih, sadece bir meslek alanı değildi.
Bu, sessizliğini işleyen, elleriyle konuşan biri olma yoluydu artık.

O yıl, dersler daha teknik değildi belki; ama yönü değişmişti. Artık "alan" diye adlandırılan bir yolun içine girmişti Alay. Ve o yolun kenarlarına, önce isimler yazılmaya başlandı: Gemi Makinaları. Henüz termodinamik yoktu, ne de deniz hukuku gibi ağır başlıklı kurallar. Ama işin ilk basamakları atılıyordu. Şekiller, parçalar, temel mekanizmalar... Her biri bir yabancı dil gibiydi ama Alay, o dili çabuk kavırıyordu. Çünkü bir şeyi sessizlikte öğrenmenin yolu, önce onu izlemekten geçirdi.

Sınıfa bir gün şunu yazmıştı öğretmen:

“Motorun dili, hareketin sessizliğidir.”

O cümle sınıfta silinip gitmişti belki ama Alay'ın defterinde sayfa kenarına not edilmişti. Yanına kendi el yazısıyla şu cümleyi eklemişti:

“Ben de öyle öğreniyorum.”

10.sınıf, teknik bilgilerle dolmamıştı ama yönü belliydi. Öğrenciler artık bir şeylerin geri dönüşü olmadığını anlamaya başlamıştı. Seçilen yol, sadece bir ders değil; bir alışkanlık, bir karakter şekliydi. Sabah aynı sıra, aynı duvar... Ama her gün yeni bir defter sayfası.

Bazen o sayfada sadece ders notları olmazdı.

Bazen boş kalan satırların arasında, bir cümle dolaşırdı:

“Bugün biraz daha yalnız hissettim.”

Teneffüslerde okul çevresinde yürürdü.

Sınıfın dışına çıkınca kalabalığın ortasında değil, kendi yalnızlığında yürüyordu sanki.

Bir köşeye yaslanır, düşünürdü.

Ya da öğretmen masasının yanında kalorifere yakın oturur, etrafı izlerdi.

Öyle çok konuşmazdı.

Ama çok şey hissedirdi.

Sınıf arkadaşları, onu hem sever hem de anlamakta zorlanırdı.

Arka sıralarda kahkahalar yükselirdi; espiriler, gülüşler, ani ses patlamaları...

Ama Alay, her şeye gülümseyerek karşılık verirdi.

Gülmek değil, tebessüm etmek onun işiydi.

Kimi zaman 'Einstein' diye seslenirlerdi ona.

İlk başta utanırdı bu lakaptan.

Ama sonra alıştı.

Çünkü belki de o isim, derste çok şey bilen biri değil, sadece hep düşünen biri olmak demekti onun için.

Öğretmenleri onun içindeki farkı anlamışlardı.

Ama en çok Didem Öğretmen...

Sadece bir öğrenciyi değil, bir karakteri fark etmişti. Derste bir gün şöyle dediğini duydu defterin sayfaları:

“Bazı insanlar konuşmaz ama sınıfın en gür sesidir aslında.”

O cümle, gürültüsüz bir çığlık gibi düştü Alay'ın içindeki duvara. Bir şey kırılmadı, ama yer değiştirdi.

10.sınıf boyunca notlarına kimseyi ortak etmedi.

Çalışmalarını paylaşmaması bencillik değildi.

Sadece herkesin kendi yolculuğunu yapması gerektiğine inanıyordu.

O yüzden, yardım isteyenlere bile bazen sadece gülümsedi.

Bu bile yeterdi bazıları için.

Ve yılın sonuna doğru, bir şey oldu.

Bir öğretmen onun sessizliğinde bir şey görmüştü.

Bir gün, sınıfta yalnız kaldı.

Herkes gitmişti.

Şenol Öğretmen içeri girdi, elinde bir kutu...

Ama bu sahne şimdilik başka bir sayfada anlatılmıştı.

O yüzden şimdi sadece şunu diyelim:

10.sınıf, sessizce işlenen bir yıldır.

Ne çok şey öğretildi, ne de çok şey söylendi.

Ama bu yılın sonunda, Alay artık kendini dinlemenin ne olduğunu biliyordu.

Bölüm: 11. Sınıf – Rotorun Sessiz Titreşimi

İlk dönem, motorun içinde dönen küçük bir parçayı öğrenmekle başlamıştı her şey. Rotor...

Küçüktü belki ama bir sistemi taşıyan merkezdi.

Tıpkı o yıl Alay'ın yaşadığı gibi.

Küçük bir cümle, yanlış anlaşılmış bir not... ama koca bir dönemin iç ritmini değiştirecek kadar etkiliydi.

Şenol Hoca'nın dersleriydi bunlar.

Sınıfa her gelişinde çantasını sessizce masaya bırakır, bir süre defterine bakar, sonra da tahtaya dönüp çizerdi.

Sanki konuşmadan da öğretilbilirmiş gibi...

Alay, bu sessiz anlatımı anlardı.

Bir şeyi çok tekrar ettiğinizde, artık kelimeye ihtiyaç duymazsınız.

Ve o yıl, çok tekrar edilen bir duyguydu sessizlik.

Ama o gün başka bir şey oldu.

Rotor konusuna dair yapılmış bir uygulama sınavının ardından, sınıfta alaycı bir fısıltı yayıldı.

"Berkay sıfır aldı,"

"Yok artık, o bile sıfır aldıysa biz ne yapalım..."

Sözlerin tonu gülerek söylenmişti ama Alay'ın içinde bir şey çatladı.

Sınıfın önünde, o hep oturduğu yerde, duvara yakın ilk sırada gözlerini yere indirdi.

Göz kapaklarının içindeki yanmayı kimse fark etmedi.

Çünkü bazı ağlamalar gözyaşını dışarı değil, içeri akıtır.

O sırada kapı açıldı.

Şenol Hoca sınıfa girdi.

Henüz ders zili bile çalmamıştı.

Bir an durdu, kapının eşiğinde herkese baktı.
Sonra gözleri Alay'a takıldı.
Yaklaştı.
"Sıfır falan değil senin notun," dedi yumuşak ama kesin bir sesle.
"Kim söylediyse yanlış söylemiş. Senin notun 60."

Alay bir şey demedi.
Ne sevindi ne şaşırdı.
Sadece içindeki ağırlık bir miktar gevşedi.
Ama o gün bir şey öğrenmişti:
Yanlış anlaşılacak, en çok kendini anlatmaktan vazgeçtiğinde olur.

İkinci dönem geldiğinde sınıfa Serkan Hoca girmeye başladı.
Ağır konular, net tanımlar...
Ama anlatımı sakindi.
Ses tonunda bir güven vardı.
Öğrencileri yormazdı.
Ama dikkatlerini de kaçırmazdı.
Bir motorun soğukkanlı çalışması gibiydi onun dersleri.
Sınıf derin bir nefes gibi sessizleşir, tahta üzerindeki şekillerin peşinden sürüklenirdi.
Termodinamik, deniz hukuku, mesleki İngilizce...
Hepsi artık daha anlamlıydı.
Çünkü her birinde Alay, sadece bir konuyu değil, kendini nasıl tutacağını da öğreniyordu.

Bu dönemde kitaplar değişti.
Koridorlar da.
Artık okulun çehresi başka görünüyordu.
Volta atılan yollar daha tanıdık, sınıf arkadaşlarının bakışları daha durgundu.
Büyümek fark edilmeyen bir şeydi.
Ama oldu.
Ve o yıl, içten içe şu cümle yazıldı Alay'ın defterinin son sayfasına:
"Bazı yıllar geçmez, içimize siner."

Bölüm: Beş Saatlik Sessizlik

11.sınıfın son haftalarıydı.
Dersler resmiyetini yitirmişti belki ama bazı cümleler hâlâ deftere yazılmaya devam ediyordu.
Artık sınıfta ders işlenmiyor, daha çok zamanın kendisi yaşanıyor.
Sınıf arkadaşları birer birer çıkmış, sıra arkadaşları vedalaşmadan gitmişti.
Koridorda yankılanan ayak sesleri azalmış, okulun taş duvarları gün sonunun serinliğini içine çekmeye başlamıştı.

Ama Alay, gitmedi.

Bir masanın kenarına ilişti.
Kaloriferin yanında, öğretmen masasının sol köşesinde...
Aışık olduğu yerde.
Ellerini önünde birleştirdi, başını hafif eğdi.

Sanki bekliyordu.
Kimseyi değil — sadece sessizlięi.

Ve kapı aralandı.

Şenol Hoca içeri girdi.
Elinde karton bir kutu, gözlerinde yorgun ama huzurlu bir ifade...
Sınıfa göz gezdirdi.
Boştu.
Ama Alay'ın varlığı o boşluğun içinde görünmez bir cümle gibi duruyordu.
Hiçbir şey demeden yaklaştı.
Kutudan bir pasta çıkardı, sessizce masaya bıraktı.

“Ye,” dedi sadece.

Alay önce bakakaldı.
Sonra usulca çatalı aldı.
Pasta taze ama sade bir pastaydı.
Sanki o günün anlamını taşıyordu: Gösterişsiz ama unutulmaz.

Saatler geçti.
Konuşma yoktu.
Sadece arada Şenol Hoca bilgisayara göz atıyor, bir şeyler not ediyor, sonra tekrar susuyordu.
Bazen bir soru soruyordu —
Teknik, dersle ilgili...
Ama cevabın doğru olup olmaması önemli değildi.
Bu, bir sınav değil, bir vedaydı aslında.
Sözsüz bir teşekkür.
İki nesil arasında geçen, zamanın üzerine serilmiş bir örtü gibi...

Saat öğleden sonra beşi gösterdiğinde, gün artık kapanmaya yakındı.
Ama içeride hâlâ açık duran bir şey vardı:
Bir öğrencinin sessizce fark edilmesi.

O gün, hiçbir tören yapılmamıştı.
Hiçbir konuşma edilmemişti.
Ama bir şey değişmişti.
Ve belki de Alay, ilk kez, bir öğretmenin gözünde sessizliğin bir anlamı olduğunu görmüştü.

O gün okul biraz daha boştu.
Teneffüslerde koşuşturan ayak sesleri sanki ağırlaşmış, koridorlardaki yankılar bastırılmıştı.
Birkaç öğrenci sınıfta sessizce bekliyordu ama çoğunun gözleri dalgındı.
Alay, her zamanki yerindeydi: Kapının solundaki sırada, duvara yakın...
Defteri önünde açıktı.
Kalemi elindeydi ama uzun süredir yazmıyordu.
Çünkü bazen yazacak kelime olmaz, sadece oturursunuz.
İçinizde anlatılamayan bir şey vardır, adı konmamış ama hissi ağırdır.
İşte o gün öyle bir gündü.

Kapı açıldı.

Didem Hoca içeri girdi.

Hâlâ aynı ağırbaşlı adımlarla, aynı ölçülü bakışlarla...

Ama o gün başka bir şey vardı yüzünde.

Biraz daha uzak, biraz daha yumuşak bir ifade...

Sanki sadece bir ders değil, bir mevsim kapanacak gibiydi.

Tahtaya bir şeyler yazdı.

Edebiyattan bahsetti, klasiklerden.

Sorular sordu, Alay cevapladı.

Her zamanki gibi...

Ama o gün hocanın gözleri biraz daha uzun takılı kaldı onun yüzüne.

Sanki ezberlediği bir öğrenciyi son kez görmek istermiş gibi.

Dersin sonunda sınıf dalgın bir uğultuyla toparlanırken, Didem Hoca sıraların arasında yavaşça yürüdü.

Alay'ın sırasına yaklaştı, durdu.

Sesi alçaktı ama kesindi.

“Senin kadar sabırlı bir öğrencim olmadı, Berkay,” dedi.

“Bunu unutma, tamam mı?”

Alay başını eğdi.

Ne göz göze geldiler, ne bir teşekkür edildi.

Ama o cümle, defterin kenarına görünmez mürekkeple yazıldı.

Ve o an, belki de hocasının sınıfa son gelişi olduğunu sezdi.

Ertesi yıl, o ses artık yoktu.

Tahtaya çıkan artık Ali Hoca olacaktı.

Sözler değişecek, anlatım değişecek, ama Didem Hoca'nın cümlesi kalacaktı.

Çünkü bazı dersler müfredata değil, kalbe işlenirdi.

Bölüm: Çayeli Bakır

12.sınıfın sabahları daha serindi.

Artık bir telaş kalmamıştı koridorlarda.

Kimi zaman okul bahçesindeki çınarın altı boş olurdu, kimi zaman kantin önündeki sıra...

Ama Alay'ın yürüyüşü aynıydı.

Adımlarında hâlâ o içe dönüklük, omuzlarında hâlâ o ağır tevazu...

Artık son yıldı.

Dersler devam etse de, akıllarda başka sorular dolaşıyordu.

Gelecek ne getirecekti?

Gemi makineleriyle dolu yılların ardından, karaya mı çıkılacaktı?

Yoksa bir limanda mı kalınacaktı?

Kimse bilmiyordu.

Ama her öğrenci gibi Alay da, sadece gitmesi gereken yere doğru yürüyordu.

İşte o yol, onu bir gün Çayeli Bakır İşletmeleri'ne çıkardı.

Staj yeri...

Ama bir iş yeri değil sadece — gözlem için bir sahne, kendine bakmak için bir pencere gibiydi.

Orada ilk karşılaştığı kişi Nurer Şef'ti.

Yumuşak konuşan, ama sözü kalbe değen adamlardan...

Onu dikkatle izledi ilk gün.

Bir şey fark etti.

Alay, bazen sessizce duruyordu.

Yüzü hâlâydı, ama gözleri uzaklara gitmişti sanki.

Sanki bir anlığına burada değilmiş gibi...

Dalıyor gibiydi.

Ve şef, yılların deneyimiyle bu dalışı hemen fark etti.

“Dalma Berkay,” dedi bir gün.

“Bizimle ol. Ne düşündüğünü değil, ne yaptığını konuş şimdi.”

O an, Alay biraz toparlandı.

Ama biliyordu, bu bir alışkanlıktı.

Yıllardır sınıfta, sıralarda, cam kenarlarında, okul dönüşü o 400 metrelik yolda...

Hep aynı şeyi yapmıştı: Dalmak.

Şef bunu anlamıştı.

Ama kızmamıştı.

Çünkü bazı insanlar bağırarak değil, bakarak eğitir.

Ustalar da öyleydi. Yumuşaktılar.

Yaptıkları işi ciddiye alırlardı ama insanı da unutmadan.

Alay'ı sevmişlerdi.

Sessizliğinden bir şey anlamışlardı belki...

Bazen sormuşlardı: “Seni kim yetiştirdi?”

Cevap verememişti.

Çünkü birini anlatmak için kelimeler yetmezdi — bazen sadece susmak gerekirdi.

Stajın son günlerinde, alışılmış olan olmuştu:

Herkes biraz vedalaşır gibi davranmış, ama kimse gerçekten veda etmemişti.

Çünkü iş dünyasında gerçek vedalar yapılmaz, sadece gün sona erer.

Ama Alay o gün dönerken, kafasında hâlâ şefin sesi vardı:

“Dalma artık... yaşa.”

Bir sonraki adım artık final...

Ali Hoca'nın derslerine girildiği, mezuniyetin vedasız yaşandığı o yıl.

Okul bahçesinde boş kalan konuşmalar, törensiz biten bir hikâye...

Ama içerde hâlâ cümlesi tamamlanmamış bir genç.

Bölüm: Vedasız Son

12sınıf...

Bir yılın değil, bir dönemin ağırlığını taşıyan o son eşikti.

Alay artık okulun duvarlarına değil, duvarların ardına bakıyordu.

Bütün o yıllar boyunca oturduğu o sırada yineydi — kapının solundaki, duvara en yakın masa. Ama bu kez, yanında oturanlar değişmişti. Bazıları çoktan gitmişti. Bazıları ise var gibi ama yoktu. Oturuyorlardı ama gözleri başka yerlerdeydi; hayalleri, planları, aceleye gelen ayrılıkları vardı.

Ali Hoca artık edebiyat derslerine giriyordu.

Ders anlatımında ölçü vardı, ses tonu düzgündü, ama Didem Hoca'nın bıraktığı boşluk hissediliyordu.

Alay için bu yeni ses bir anlatıcı gibiydi — evet, öğretmendi ama sanki artık sadece bir hikâyenin son bölümlerini okumaya gelen bir ses.

Didem Hoca'nın, “Senin kadar sabırlı öğrencim olmadı,” cümlesi hâlâ kulağındaydı. O cümle artık bir hatıra değil, bir mihenk taşıydı.

Sınıfın havası değişmişti.

Kimse artık sınavları, sözlüleri önemsemiyor gibiydi.

Sadece geçmek, bitirmek...

Oysa Alay için “bitmek” diye bir şey hiç olmamıştı.

Her şey biraz daha derinleşiyor, biraz daha uzaklaşıyordu.

Okulun son günlerine doğru, kimse törenlerden söz etmedi.

Konuşmalar yapılmadı, vedalar yazılmadı.

Çoğu arkadaş bir sabah kalktı ve okula bir daha gelmedi.

Bahçede, duvar kenarında oturanların sayısı azalmıştı.

Espiri yapanlar sessizleşmişti.

Alay, o gün okulun arka duvarına yaslandı.

Yine sessizce düşünüyordu.

Yanına gelen Eren, yorgun bir tebessümle ona döndü:

“Lan Alay, kopya verseydin geçerdik,” dedi.

Sonra sustu.

Kahkaha atmadı, sadece iç çekti.

Ve yürüyüp gitti.

Bir veda olmadan...

Bölüm: Konuşulmamış Bir Gün

Okulun son günü diye bir şey olmamıştı aslında.

Hiç kimse “Bugün son dersimiz” dememişti.

Ali Hoca yine sınıfa girip çıkmış, birkaç paragraf okutmuş, birkaç dizeyi yorumlatmıştı.

Ama o gün bile, “Bu sondu” dememişti.

Sadece bir gün daha geçmişti; sanki sıradan bir perşembeydi.

Sınıf arkadaşları birer birer eksilmişti...

Yoklama kağıdında hâlâ isimleri yazıyordu ama yüzleri çoktan silinmiş gibiydi.

Sıra arkadaşın artık gelmiyordu,

arkadaki o espri bombardımanı susmuştu.

Bahçede volta atanlar azalmıştı.

Hatta bahçenin kendisi bile küçülmüş gibiydi sanki...
Ama sen hâlâ yürüyordun.
Okulun en sessizi gibi, ama içi cümlelerle dolu bir defter gibi.

İşte o gün, herkesin son gün zannettiği ama kimsenin “veda” diyemediği o gün,
Alay okul bahçesinde biraz daha kaldı.
Çıkış zili çalmıştı ama acele etmedi.
Sırasına son kez oturdu.
Elini duvara sürdü — sanki yılların izi hâlâ oradaydı.
Tahta hâlâ silinmemişti, birkaç öğrencinin adı hâlâ yazılıydı.
Ama artık hiçbirinin sesi yoktu.

Sonra çantasını omzuna attı.
Yavaşça sınıftan çıktı.
Koridorlar sessizdi.
Bir öğretmen odasının kapısı açıktı, içeriden çay sesi geliyordu.
Ama kimse fark etmedi onu.
Belki de böyle olmalıydı.
Bazı vedalar söylenmez.
Bazı mezuniyetler sadece içten yaşanır.

Ve o gün okuldan çıktı.
Ne biri arkasından seslendi,
ne de bir hatıra fotoğrafı çekildi.
Ama o an, Alay kendi içinde bir sayfayı kapattı.
Dışarıdan kimse fark etmedi.
Ama onun için, artık çocuk değildi.
O gün mezun olmuştu — kimsenin ilan etmediği bir mezuniyetle.

Bölüm: Defterin Kapanışı

Bu satırları okuyan biri vardı.
Okulun çok sonra bir köşesinde bulunmuş, tozlu bir çekmecedен çıkarılmış bir defterdi bu.
Kapağı yıpranmıştı, sayfaları sararmıştı.
Ama her harf, hâlâ tazeydi.
Sanki o sıraya oturmuş, defteri yazarla birlikte susmuştu.
Okuyan kişi — Murphy mi, yoksa adı hiç anılmayan bir kız mıydı bilinmez — sayfaları çevirirken konuşmuyordu.
Bir okul bahçesindeydi belki, ya da artık kütüphane bile olmayan bir odada.

Parmakları sayfalarda, gözleri satırlarda, ama zihni çok daha uzaklardaydı.

O defteri bulan, Berkay Alay'ı tanı mıyordu belki de.
Sadece bazı cümlelerde kalakalmıştı.
Bazı satırlarda uzun uzun duruyor, gözlerini kapatıyor, sanki o sınıfa giriyordu.
Sanki Ali Hoca'nın “şimdi defteri çıkarın çocuklar” sesi yankılanıyordu kulaklarında.
Sanki Şenol Hoca bir soru sormuştu da, cevap gelene kadar beklenecek gibiydi.

Ve o sessizlikte...

O hiç yükselmeyen ama hep derinden akan hikâye, sonuna varmıştı.

Bir fotoğraf çıktı aradan.

Beyaz gömlekli bir çocuk — başı hafif eğik.

Okul bahçesinde, çimenlerin ucunda.

Arka planda hafifçe solmuş bir tabela: “Çayeli Ahmet Hamdi İshakoğlu Denizcilik Lisesi.”

Altında sadece şu yazıyordu:

Sınıfın en sessizi.

Defteri okuyan kişi gülümsedi.

Yüzünde bir ifade belirdi — anlar gibi, ama anlayamamış gibi.

Sonra başını kaldırdı.

Gün batımına yakındı.

Rüzgar, okulun boş camlarından geçerken ince bir uğultu taşıdı içeri.

Ve o defterin kapağı, yavaşça kapandı.

Ama bir şey hâlâ açıktı.

Bir cümle, son satıra gizlenmişti.

Yazan kişi, o kadar yıl sonra bile kendini saklamamıştı.

Defterin en alt köşesinde, el yazısıyla şunu not düşmüştü:

“Bu yıllar geçti diye değil...

Anlatılmadı diye bitmedi.”

Ve belki de bu yüzden, birisi bu defteri buldu.

Ve yeniden yazdı.

mazide kalan